

- dep. Kociński
- o/a

Warszawa, 24 września 2014 r.

PODSEKRETARZ STANU

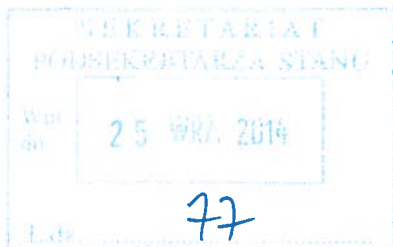
Andrzej Wyrobiec

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Andrzej Wyrobiec
Podsekretarz Stanu

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

7. K. Urbanik
do wyłożenia z innymi projektami
z kancelaryjnymi 20.09.14

Stanowisko Stowarzyszenia Ośrodków Dokumentacji i Informacji Prasowej, dotyczące komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

„W dążeniu do odnowy konsensusu sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej: Plan działania UE”

Szanowni Państwo,

Stowarzyszenie Ośrodków Dokumentacji i Informacji Prasowej („SODiP”) z zadowoleniem przyjmuje otwarcie konsultacji społecznych w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „W dążeniu do odnowy konsensusu sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej: Plan działania UE”.

W pełni aprobujemy podejmowane na poziomie wspólnotowym wysiłki, aby przeciwdziałać naruszeniom praw własności intelektualnej i zapewnić jednolitą politykę egzekwowania tych praw. Naszym zdaniem, przygotowując konkretne plany działań i strategię w tym celu, należy jednak mieć na względzie interesy wszystkich uczestników rynku praw własności intelektualnej. W szczególności, nie można bagatelizować potrzeb społeczeństwa informacyjnego. Nie ulega wątpliwości, że w epoce cyfrowej, z jaką mamy teraz do czynienia, kluczowe znaczenie ma szybka i prosta wymiana informacji, materiałów i danych, będących często przedmiotem praw autorskich. W naszej ocenie, istotne jest więc znalezienie równowagi pomiędzy interesami wszystkich grup korzystających z praw własności intelektualnej. Skrupulatne wzięcie ich potrzeb i oczekiwań powinno przyświecać pracom nad regulacjami unijnymi.

SODiP reprezentuje podmioty prowadzące działalność monitoringu mediów, zarówno na zasadzie komercyjnej, jak i w celu analitycznym, badawczym. Dokumentacja prasy, prowadzona w formie monitoringu mediów, ma w dzisiejszych czasach niebagatelne znaczenie, zarówno w aspekcie społecznym, jak i gospodarczym. Umożliwia ona bowiem szybki dostęp do wyselekcjonowanych, „spersonalizowanych” informacji. W konsekwencji

nie tylko realizuje prawo do informacji (zagwarantowane zarówno w Konstytucji RP, jak i w międzynarodowych aktach ochrony praw człowieka), ale staje się również skutecznym narzędziem ochrony przed naruszeniami praw jednostki (np. praw autorskich, dóbr osobistych), czy środkiem weryfikacji rzetelności materiałów dziennikarskich. Obecnie monitoring mediów jest wykorzystywany na ogromną skalę – nie tylko przez przedsiębiorców, ale także przez osoby fizyczne, a wreszcie – podmioty administracji publicznej i samorządowej.

Mając na uwadze skalę i znaczenie monitoringu mediów w dobie społeczeństwa informacyjnego, zwracamy uwagę na konieczność zapewnienia, zarówno na poziomie wspólnotowym, jak i w krajowym porządku prawnym, odpowiednich ram prawnych dla tej działalności. W świetle tej szczególnej roli monitoringu mediów za niedopuszczalne należy uznać próby pozbawienia tej działalności ustawowych podstaw, w szczególności poprzez usunięcie art. 30 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

W naszej ocenie, kierunkiem, który należy rozważyć na forum europejskim, jest przyjęcie szerokiej licencji ustawowej „dedykowanej” podmiotom prowadzącym dokumentację prasy (monitoring mediów). Na tej podstawie ośrodki monitorujące media mogłyby korzystać z materiałów prasowych (bez względu na ich formę – cyfrową, elektroniczną czy analogową) i rozpowszechniać je w ramach opracowań dokumentacyjnych, bez konieczności uzyskiwania każdorazowo zgody od dysponentów praw do tych materiałów, a za zapłatą stosownego wynagrodzenia. Trzeba bowiem zwrócić uwagę, że to właśnie kwestia zgody (a nie odpłatności) jest przeszkodą dla działań monitoringu mediów. Brak licencji ustawowej w odniesieniu do takiej działalności oznacza bowiem obowiązek uzyskiwania zezwolenia od szerokiej grupy podmiotów. Nie trudno sobie wyobrazić, że taki obowiązek będzie znacznie utrudniał, o ile nie uniemożliwiał dokonywanie przekrojowych analiz publikacji prasowych. Co więcej, należy również pamiętać, że wiele podmiotów nie wyda zgody na korzystanie z ich materiałów, w przypadku, gdy naruszają one prawa osób trzecich (np. prawa autorskie, dobra osobiste) lub zasady rzetelnego dziennikarstwa.

W związku z powyższym, uznajemy za konieczne uwzględnienie w planach i strategiach Komisji (oraz stanowiskach Rządu, które się do nich odnoszą), szczególnej roli, jaką odgrywa monitoring mediów dla europejskiego społeczeństwa. Obawiamy się bowiem, że bagatelizowanie znaczenia tej działalności i niezapewnienie jej odpowiednich ram prawnych, będzie miało daleko idące konsekwencje, a wręcz doprowadzi do swoistego „paraliżu informacyjnego”.

Z wyrazami szacunku

PREZES ZARZĄDU

Paweł Sanowski